

The English version is followed by Azerbaijani, Kazakh, Russian, and Turkmen.

Press release - for immediate release

22 April 2026

“Blueing the Caspian Sea” initiative launched to accelerate environmental action and strengthen regional cooperation

The *Blueing the Caspian Sea* initiative was launched in Astana during the Regional Ecological Summit, bringing together high-level stakeholders to advance joint efforts to restore the health of the Caspian Sea.

Astana, Kazakhstan.— Financed by the Global Environment Facility (GEF), the new regional “**Blueing the Caspian Sea**” initiative aims to strengthen cooperation and accelerate environmental action across Azerbaijan, Kazakhstan and Turkmenistan to protect the world’s largest enclosed body of water.

The Caspian Sea, which contains 44 percent of Earth’s inland waters, is under growing environmental pressure from pollution, biodiversity loss and climate-driven water level decline, with significant implications for livelihoods, food security, and economic stability across the region. The *Blueing the Caspian Sea* initiative responds to these challenges by strengthening regional cooperation and national capacities to protect and restore the ecosystem.

This initiative was launched at the Regional Ecological Summit in Astana, convening high-level representatives and partners to advance coordinated efforts to restore the health of the Caspian Sea. The four-year initiative will operate through two tracks designed to deliver impact through 2030.

The first track focuses on **national-level priorities**, with the World Bank and the United Nations Office for Project Services leading on-the-ground interventions in Azerbaijan,

Kazakhstan, and Turkmenistan to strengthen pollution monitoring and biodiversity conservation.

The second track facilitates **regional coordination**, led by the UN Environment Programme (UNEP) and the Tehran Convention Secretariat. This effort focuses on supporting coordinated regional action and a more effective response to shared ecological challenges affecting the Caspian Sea.

“Kazakhstan is pleased to host the launch of the *Blueing the Caspian Sea* initiative, which reflects our shared commitment to the future of the Caspian Sea. Strengthening cooperation among neighbouring countries remains essential to addressing the challenges facing this unique ecosystem,” said **Mr. Zhomart Aliyev - Deputy Minister of Ecology and Natural Resources of the Republic of Kazakhstan**

“The Caspian Sea is a shared natural asset, and its protection requires sustained commitment from all countries in the region. Azerbaijan welcomes the *Blueing the Caspian Sea* initiative as an opportunity to deepen cooperation and reinforce collective stewardship of our marine environment,” said **Mr. Rashad Allahverdiyev – Deputy Head of Biodiversity Protection Service under Ministry of Ecology and Natural Resources of the Republic of Azerbaijan**

“The Caspian Sea is of vital importance to Turkmenistan’s environment, economy, and future generations. The *Blueing the Caspian Sea* initiative supports strengthened regional cooperation and advances pollution monitoring and biodiversity protection to help safeguard this shared resource,” said **Berdi Berdiyev, Head of the Department on Coordination of International Environmental Cooperation and Projects, Ministry of Environment Protection of Turkmenistan.**

The inauguration, held on the sidelines of the Regional Ecological Summit, featured a high-level panel with representatives from the ministries of the participating countries as well as the implementing partners.

Through strengthened action and shared commitment, the initiative aims to help secure the long-term sustainability of the Caspian Sea.

The “Blueing the Caspian Sea” initiative was launched at the Regional Ecological Summit in Astana, Kazakhstan on 22 April, 2026. ©UNOPS/Mynbaev Ernar

[Download in high resolution](#)

ENDS

Notes to the editors:

Press contact details:

- Alexandra Regner-Burke, Head of Programme Management Office, UNOPS
alexandrarb@unops.org
- Mateusz Benko, Tehran Convention Officer, Tehran Convention Secretariat,
mateusz.benko@un.org

About UNOPS

UNOPS offers practical solutions across peace and security, humanitarian and development operations. We help the United Nations, governments and other partners, such as the European Union and its Member States, to manage projects, and deliver sustainable infrastructure and procurement across the world. Read more: www.unops.org.

About Global Environment Facility

The GEF provides funding to help developing countries tackle global environmental challenges, including climate change, biodiversity loss, and land degradation. By partnering with governments, civil society, and the private sector, the GEF supports projects that align with national priorities and international environmental conventions to deliver sustainable, long-term benefits for the planet. Read more: www.thegef.org.

About the World Bank

The World Bank provides financing, policy advice, and technical assistance to help developing countries reduce poverty and build shared prosperity. As one of the world's largest sources of funding and knowledge, it partners with governments to invest in vital sectors - such as health, education, and infrastructure - while promoting sustainable economic growth and global resilience. Read more: www.worldbank.org.

About UNEP

UNEP is the leading global authority that sets the environmental agenda and promotes the coherent implementation of the environmental dimension of sustainable development within the United Nations system. It serves as an authoritative advocate for the global environment, helping governments and the international community to tackle the triple planetary crisis of climate change, nature and biodiversity loss, and pollution and waste. Read more: www.unep.org.

About the Tehran Convention Secretariat

The Tehran Convention Secretariat coordinates the implementation of the first legally binding regional agreement between all five Caspian littoral states. It facilitates cooperation between Azerbaijan, Iran, Kazakhstan, Russia, and Turkmenistan to protect the Caspian Sea from pollution and ensure the sustainable use of its biological resources. Read more: www.tehranconvention.org.

Mətbuat relizi – dərhal yayılmaq üçün
22 aprel 2026-cı il

“Xəzər dənizinin Maviləşdirilməsi” (Blueing the Caspian Sea) təşəbbüsü ekoloji fəaliyyəti sürətləndirmək və regional əməkdaşlığı gücləndirmək üçün işə salındı

Xəzər dənizinin sağlamlığının bərpası istiqamətində birgə səyləri irəlilətmək məqsədilə Astana şəhərində keçirilən Regional Ekoloji Sammit zamanı yüksək səviyyəli maraqlı tərəflərin iştirakı ilə “Xəzər dənizinin Maviləşdirilməsi” təşəbbüsünə start verilmişdir.

Astana, Qazaxıstan. — Qlobal Ekoloji Fond (Global Environment Facility – GEF) tərəfindən maliyyələşdirilən yeni regional **“Xəzər dənizinin Maviləşdirilməsi”** təşəbbüsü dünyanın ən böyük qapalı su hövzəsini qorumaq üçün Azərbaycan, Qazaxıstan və Türkmənistan arasında əməkdaşlığı gücləndirməyi və ekoloji fəaliyyəti sürətləndirməyi hədəfləyir.

Yer kürəsinin daxili sularının 44 faizini özündə birləşdirən Xəzər dənizi çirklənmə, biomüxtəlifliyin itirilməsi və iqlim dəyişikliyi nəticəsində suyun səviyyəsinin aşağı düşməsi səbəbindən artan ekoloji təzyiqlə altındadır. Bu proseslər regionda dolanışıq vasitələri, ərzaq təhlükəsizliyi və iqtisadi sabitlik üçün ciddi fəsadlar törədir. *“Xəzər dənizinin Maviləşdirilməsi”* təşəbbüsü ekosistemi qorumaq və bərpa etmək üçün regional əməkdaşlığı və milli potensialı gücləndirməklə bu çağırışlara cavab verir.

Bu təşəbbüs Astanada keçirilən Regional Ekoloji Sammitdə, Xəzər dənizinin sağlamlığının bərpası üçün koordinasiyalı səyləri irəlilətmək məqsədilə yüksək səviyyəli nümayəndələrin və tərəfdaşların bir araya gəlməsi ilə elan edilmişdir. Dördillik təşəbbüs 2030-cu ilə qədər nəticə əldə etmək üçün hazırlanmış iki istiqamət üzrə fəaliyyət göstərəcəkdir.

Birinci istiqamət milli səviyyəli prioritetlərə diqqət yetirir; burada Dünya Bankı və Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Layihələrə Dəstək Ofisi (UNOPS) çirklənmənin monitorinqini və biomüxtəlifliyin qorunmasını gücləndirmək üçün Azərbaycan, Qazaxıstan və Türkmənistanda yerlərdə müdaxilə tədbirlərinə rəhbərlik edir.

İkinci istiqamət BMT-nin Ətraf Mühit Proqramı (UNEP) və Tehran Konvensiyasının Katibliyi tərəfindən idarə olunan regional koordinasiya şərait yaradır. Bu fəaliyyət əlaqələndirilmiş regional fəaliyyətin dəstəklənməsinə və Xəzər dənizinə təsir edən ümumi ekoloji problemlərə qarşı daha səmərəli cavab tədbirlərinin görülməsinə yönəlmişdir.

“Qazaxıstan Xəzər dənizinin gələcəyi ilə bağlı ortaq öhdəliyimizi əks etdirən *“Xəzər dənizinin Maviləşdirilməsi”* təşəbbüsünün açılışına ev sahibliyi etməkdən məmnundur. Qonşu ölkələr arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi bu unikal ekosistemin üzvləşdiyi çətinliklərin həlli üçün hələ də mühüm əhəmiyyət kəsb edir”, – deyərək **Qazaxıstan Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər nazirinin müavini cənab Zhomart Aliyev bildirmişdir.**

“Xəzər dənizi paylaşılan təbii sərvətdir və onun mühafizəsi regionun bütün ölkələrindən davamlı sadıqlıq tələb edir. Azərbaycan əməkdaşlığı dərinləşdirmək və dəniz mühitimizə kollektiv qayğıyı gücləndirmək imkanı kimi *“Xəzər dənizinin Maviləşdirilməsi”* təşəbbüsünü alqışlayır”, – deyərək **Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi yanında Bioloji Müxtəlifliyin Qorunması Xidmətinin rəis müavini cənab Rashad Allahverdiyev qeyd etmişdir.**

“Xəzər dənizi Türkmənistanın ətraf mühiti, iqtisadiyyatı və gələcək nəsilləri üçün həyati əhəmiyyət kəsb edir. *“Xəzər dənizinin Maviləşdirilməsi”* təşəbbüsü gücləndirilmiş regional əməkdaşlığı dəstəkləyir, həmçinin bu ortaq resursun qorunmasına kömək etmək üçün çirklənmənin monitorinqi və biomüxtəlifliyin mühafizəsi işini irəlilədir”, – deyərək **Türkmənistanın Ətraf Mühitin Mühafizəsi Nazirliyinin Beynəlxalq Ekoloji Əməkdaşlıq və Layihələrin Əlaqələndirilməsi şöbəsinin müdiri Berdi Berdiyev bildirmişdir.**

Regional Ekoloji Sammit çərçivəsində keçirilən rəsmi açılış mərasimində iştirakçı ölkələrin nazirliklərinin, eləcə də icraçı tərəfdarların nümayəndələrinin iştirakı ilə yüksək səviyyəli panel müzakirəsi baş tutmuşdur.

Gücləndirilmiş fəaliyyət və ortaq öhdəlik vasitəsilə təşəbbüs Xəzər dənizinin uzunmüddətli dayanıqlığını təmin etməyə kömək etmək məqsədi daşıyır.

"Xəzər dənizinin Maviləşdirilməsi" təşəbbüsü 22 aprel 2026-cı ildə Qazaxıstanın Astanada keçirilən Regional Ekoloji Sammitində təqdim edildi. ©UNOPS/Mynbaev Ernar

[Yüksək keyfiyyətdə yükləyin](#)

SON

Redaktorlar üçün qeydlər:

Mətbuat üçün əlaqə məlumatları:

- Alexandra Regner-Burke, Proqram İdarəetmə Ofisinin rəhbəri, UNOPS, alexandrarb@unops.org
- Mateusz Benko, Tehran Konvensiyası üzrə məsul şəxs, Tehran Konvensiyasının Katibliyi, mateusz.benko@un.org

UNOPS haqqında

UNOPS sülh və təhlükəsizlik, humanitar və inkişaf əməliyyatları sahəsində praktiki həllər təklif edir. Biz Birləşmiş Millətlər Təşkilatına, hökumətlərə və digər tərəfdaşlara, məsələn, Avropa İttifaqı və onun üzv dövlətlərinə layihələri idarə etməkdə, bütün dünyada dayanıqlı infrastruktur və satınalmaları həyata keçirməkdə kömək edirik. Ətraflı məlumat:

www.unops.org.

Qlobal Ekoloji Fond (GEF) haqqında

GEF inkişaf etməkdə olan ölkələrə iqlim dəyişikliyi, biomüxtəlifliyin itirilməsi və torpaqların deqradasiyası daxil olmaqla qlobal ekoloji problemlərlə mübarizədə kömək etmək üçün maliyyə vəsaiti ayırır. Hökumətlər, vətəndaş cəmiyyəti və özəl sektorla tərəfdaşlıq edərək, GEF planet üçün davamlı, uzunmüddətli faydalar təmin etmək məqsədilə milli prioritetlərə və beynəlxalq ekoloji konvensiyalara uyğun gələn layihələri dəstəkləyir. Ətraflı məlumat: www.thegef.org.

Dünya Bankı haqqında

Dünya Bankı inkişaf etməkdə olan ölkələrə yoxsulluğu azaltmaq və ümumi rifahı artırmaq üçün maliyyə, siyasət məsləhətləri və texniki yardım göstərir. Dünyanın ən böyük maliyyə və bilik mənbələrindən biri kimi, o, dayanıqlı iqtisadi artımı və qlobal davamlılığı təşviq etməklə yanaşı, səhiyyə, təhsil və infrastruktur kimi həyati vacib sektorlara investisiya qoymaq üçün hökumətlərlə tərəfdaşlıq edir. Ətraflı məlumat: www.worldbank.org.

UNEP haqqında

UNEP ekoloji gündəmi müəyyən edən və Birləşmiş Millətlər Təşkilatı sistemi daxilində davamlı inkişafın ekoloji ölçüsünün ardıcıl tətbiqini təşviq edən aparıcı qlobal qurumdur. O, qlobal ətraf mühitin nüfuzlu müdafiəçisi kimi çıxış edərək hökumətlərə və beynəlxalq birliyə iqlim dəyişikliyi, təbiət və biomüxtəlifliyin itirilməsi, çirklənmə və tullantılardan ibarət üçqat planetar böhranla mübarizədə kömək edir. Ətraflı məlumat: www.unep.org.

Tehran Konvensiyasının Katibliyi haqqında

Tehran Konvensiyasının Katibliyi beş Xəzəryanı dövlət arasında ilk hüquqi cəhətdən məcburi regional sazişin icrasını əlaqələndirir. O, Xəzər dənizini çirklənmədən qorumaq və onun bioloji resurslarından davamlı istifadəni təmin etmək üçün Azərbaycan, İran, Qazaxıstan, Rusiya və Türkmənistan arasında əməkdaşlığa şərait yaradır. Ətraflı məlumat: www.tehranconvention.org.

Дереу жариялауға арналған пресс-релиз

2026 жылғы 22 сәуір

Табиғатты қорғау шараларын жеделдету және өңірлік ынтымақтастықты нығайту мақсатында «Каспий теңізінің экологиялық жағдайын жақсарту» бастамасы іске қосылды

Астанада «Каспий теңізінің экологиялық жағдайын жақсарту» бастамасы өңірлік экологиялық саммит барысында іске қосылды, онда Каспий теңізінің экологиялық денсаулығын қалпына келтіру жөніндегі бірлескен күш-жігерді ілгерілету үшін жоғары деңгейдегі мүдделі тараптар жиналды.

Астана, Қазақстан - Жаһандық экологиялық қор (ЖЭҚ) қаржыландыратын «**Каспий теңізінің экологиялық жағдайын жақсарту**» жаңа өңірлік бастамасы әлемдегі ең ірі тұйық су айдынын қорғау мақсатында Әзірбайжанда, Қазақстанда және Түрікменстанда ынтымақтастықты нығайтуға және табиғат қорғау шараларын жандандыруға бағытталған.

Жердің ішкі суларының 44 пайызын құрайтын Каспий теңізі ластанудың, биоәртүрліліктің жоғалуының және климаттың өзгеруінен туындаған су деңгейінің төмендеуінің өсіп келе жатқан экологиялық қысымын сезінуде, бұл бүкіл өңірдегі өмір сүру, азық-түлік қауіпсіздігі және экономикалық тұрақтылық үшін ауыр зардаптарға әкеледі. «Каспий теңізінің экологиялық жағдайын жақсарту» бастамасы экожүйені қорғау және қалпына келтіру саласындағы өңірлік ынтымақтастық пен ұлттық әлеуетті нығайту жолымен осы міндеттерді шешуге бағытталған.

Бұл бастама Астанадағы өңірлік экологиялық саммитте іске қосылды, оған Каспий теңізінің экологиялық денсаулығын қалпына келтіру бойынша үйлестірілген күш-жігерді жандандыру мақсатында жоғары лауазымды өкілдер мен серіктестер жиналды. Бұл төрт жылдық бастама 2030 жылға дейін нәтижелерге қол жеткізуді қамтамасыз етуге арналған екі бағыт бойынша іске асырылатын болады.

Қызметтің бірінші бағыты **ұлттық деңгейдегі басым міндеттерге** бағытталған: Дүниежүзілік банк пен БҰҰ-ның жобалық қызметтер жөніндегі басқармасы Әзірбайжан, Қазақстан және Түрікменстандағы қоршаған ортаның ластануын мониторингілеу жүйелерін нығайтуға және биоәртүрлілікті сақтауға бағытталған практикалық іс-шараларды басқарады.

Екінші бағыт БҰҰ-ның Қоршаған орта жөніндегі бағдарламасы (ЮНЕП) мен Тегеран конвенциясы хатшылығының басшылығымен өңірлік үйлестіруге жәрдемдесуге бағытталған. Бұл бастама үйлестірілген өңірлік іс-қимылдарға жәрдемдесуге және Каспий теңізіне қатысты жалпы экологиялық проблемаларды неғұрлым тиімді шешуге бағытталған.

«Қазақстан Каспий теңізін болашаққа сақтау ісіне ортақ міндеттемемізді көрсететін *«Каспий теңізінің экологиялық жағдайын жақсарту»* бастамасын іске қосу рәсімін өз мойнына алғанына қуанышты. Көршілес елдер арасындағы ынтымақтастықты нығайту осы бірегей экожүйенің алдында тұрған мәселелерді шешу үшін әлі де маңызды», - **деді Қазақстан Республикасының Экология және табиғи ресурстар Вице-министрі Жомарт Әлиев мырза**

«Каспий теңізі ортақ табиғи игілік болып табылады және оны қорғау өңірдің барлық елдері тарапынан тұрақты күш-жігерді талап етеді. Әзірбайжан *«Каспий теңізінің экологиялық жағдайын жақсарту»* бастамасын ынтымақтастықты тереңдету және теңіз ортасын ұжымдық басқаруды нығайту мүмкіндігі ретінде құптайды», - **деп Әзербайжан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігі жанындағы Биоәртүрлілікті қорғау басқармасы бастығының орынбасары Рашад Аллахвердиев мырза мәлімдеді.**

«Каспий теңізі қоршаған орта, экономика және Түркіменстанның болашақ ұрпақтары үшін өте маңызды. *«Каспий теңізінің экологиялық жағдайын жақсарту»* бастамасы өңірлік ынтымақтастықты нығайтуға, ластану мониторингін жетілдіруге және осы ортақ ресурсты сақтау мақсатында биоәртүрлілікті қорғауға бағытталған», - **деп Түркіменстанның қоршаған ортаны қорғау министрлігінің Халықаралық экологиялық ынтымақтастық және жобаларды үйлестіру бөлімінің бастығы Берди Бердиев атап өтті.**

Өңірлік экологиялық саммиттің ашылу салтанаты аясында қатысушы елдер министрліктері өкілдерінің, сондай-ақ Орындаушы серіктестердің қатысуымен жоғары деңгейдегі сараптамалық топтың отырысы өтті.

Күш жігерді жандандыру және осы бастаманы бірлесіп ұстану арқылы Каспий теңізінің ұзақ мерзімді экологиялық тұрақтылығын қамтамасыз етуге жәрдемдесу мақсаты қойылады.

«Каспий теңізінің экологиялық жағдайын жақсарту» бастамасы 2026 жылғы 22 сәуірде Қазақстандағы Астана қаласында өткен өңірлік экологиялық саммитте іске қосылды.
©UNOPS/Мынбаев Ernar

[Жоғары ажыратымдылықта жүктеу.](#)

СОҢЫ

Редакторларға арналған ескертпелер:

Баспасөзге арналған байланыс ақпараты:

- Александра Регнер-Берк, ЮНОПС, Бағдарламаларды басқару кеңсесінің басшысы, alexandrarb@unops.org
- Матеуш Бенко, Тегеран конвенциясы мәселелері жөніндегі қызметкер, Тегеран конвенциясы хатшылығы, mateusz.benko@un.org

БҰҰ ЖҚБ туралы

БҰҰ ЖҚБ бейбітшілік пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету, гуманитарлық көмек және даму операциялары саласында практикалық шешімдерді ұсынады. Біз Біріккен Ұлттар Ұйымына, үкіметтерге және Еуропалық Одақ және оның мүше мемлекеттері сияқты басқа серіктестерге жобаларды басқаруға, сондай-ақ бүкіл әлем бойынша тұрақты инфрақұрылымды құруға және сатып алуды қамтамасыз етуге көмектесеміз. Толығырақ оқу: www.unops.org.

Жаһандық Экологиялық Қор туралы

ГЭФ дамушы елдерге климаттың өзгеруіне, биоәртүрліліктің жоғалуына және жердің деградациясына байланысты жаһандық экологиялық мәселелерді шешуге көмектесу үшін қаржыландыруды қамтамасыз етеді. Үкіметтермен, азаматтық қоғаммен және жеке сектормен ынтымақтаса отырып, ЖЭҚ планета үшін тұрақты және ұзақ мерзімді пайданы қамтамасыз ету мақсатында ұлттық басымдықтар мен халықаралық экологиялық конвенцияларға сәйкес келетін жобаларды қолдайды. Толығырақ оқу: www.thegef.org.

Дүниежүзілік банк туралы

Дүниежүзілік банк дамушы елдерге кедейлікті азайтуға және жалпы өркендеуді қамтамасыз етуге көмектесу үшін қаржыландыру, саясат бойынша кеңес беру және техникалық көмек көрсетеді. Әлемдегі ең ірі қаржыландыру және білім көздерінің бірі ретінде ұйым денсаулық сақтау, білім беру және инфрақұрылым сияқты өмірлік маңызды секторларға инвестиция салу және тұрақты экономикалық өсуге және жаһандық тұрақтылықты нығайтуға көмектесу арқылы үкіметтермен ынтымақтасады. Толығырақ оқу: www.worldbank.org.

ЮНЕП туралы

ЮНЕП қоршаған ортаны қорғау саласындағы күн тәртібін айқындайтын және Біріккен Ұлттар Ұйымы жүйесі шеңберінде тұрақты дамудың экологиялық аспектісін келісілген іске асыруға жәрдемдесетін жетекші халықаралық орган болып табылады. Ол үкіметтер мен халықаралық қауымдастыққа климаттың өзгеруіне, табиғат пен биоәртүрліліктің жоғалуына, қоршаған орта мен қалдықтардың ластануына байланысты үштік планетарлық дағдарыс мәселелерін шешуге көмектесетін жаһандық эколог ретінде әрекет етеді. Толығырақ оқу: www.unep.org.

Тегеран конвенциясының хатшылығы туралы

Тегеран конвенциясының хатшылығы барлық бес Каспий маңы мемлекеттері арасындағы бірінші заңдық міндетті өңірлік Келісімді жүзеге асыруды үйлестіреді. Бұл Каспий теңізін ластанудан қорғау және оның биологиялық ресурстарын ұтымды пайдалануды қамтамасыз ету мақсатында Әзірбайжан, Иран, Қазақстан, Ресей және Түрікменстан арасындағы ынтымақтастыққа ықпал етеді. Толығырақ оқу: www.tehranconvention.org.

Пресс-релиз — к немедленному распространению

22 апреля 2026 года

Запущена инициатива «Озеленение Каспийского моря» для ускорения экологических мер и укрепления регионального сотрудничества

Инициатива «Озеленение Каспийского моря» была представлена в Астане в рамках Регионального экологического саммита, объединившего высокопоставленных представителей и партнёров для активизации совместных усилий по восстановлению экосистемы Каспийского моря.

Астана, Казахстан. — Финансируемая Глобальным экологическим фондом, новая региональная инициатива «**Озеленение Каспийского моря**» направлена на укрепление сотрудничества и ускорение природоохранных мер в Азербайджане, Казахстане и Туркменистане с целью защиты крупнейшего в мире замкнутого водоёма.

Каспийское море, содержащее 44 процента внутренних вод Земли, испытывает всё возрастающее экологическое давление из-за загрязнения, утраты биоразнообразия и снижения уровня воды, вызванного изменением климата, что имеет серьёзные последствия для средств к существованию, продовольственной безопасности и экономической стабильности региона. Инициатива «Озеленение Каспийского моря» отвечает на эти вызовы, укрепляя региональное сотрудничество и национальный потенциал для защиты и восстановления экосистемы.

Эта инициатива была запущена на Региональном экологическом саммите в Астане, собравшем представителей высокого уровня и партнёров для продвижения скоординированных усилий по восстановлению экологического состояния Каспийского моря. Четырёхлетняя инициатива будет реализовываться по двум направлениям, направленным на достижение ощутимых результатов к 2030 году.

Первое направление сосредоточено на **задачах национального уровня**: Всемирный банк и Управление ООН по обслуживанию проектов (UNOPS) будут реализовывать практические меры в Азербайджане, Казахстане и Туркменистане, включая развитие систем мониторинга загрязнения и сохранение биоразнообразия.

Второе направление направлено на усиление **региональной координации** под руководством Программы ООН по окружающей среде (UNEP) и Секретариата Тегеранской конвенции. Основной акцент здесь делается на согласовании совместных действий и более эффективном реагировании на общие экологические вызовы, стоящие перед Каспийским морем.

«Для Казахстана большая честь принимать запуск этой инициативы, отражающей нашу общую заинтересованность в будущем Каспийского моря. Укрепление сотрудничества между соседними странами остаётся ключевым условием для решения проблем, с которыми сталкивается эта уникальная экосистема», — отметил **заместитель министра экологии и природных ресурсов Республики Казахстан Жомарт Алиев**.

«Каспийское море — общее природное достояние, и его сохранение требует последовательных усилий всех стран региона. Азербайджан рассматривает инициативу “Озеленение Каспийского моря” как важную возможность углубить сотрудничество и усилить совместную ответственность за состояние морской среды», — заявил **заместитель руководителя службы по защите биоразнообразия Министерства экологии и природных ресурсов Азербайджана Рашад Аллахвердиев**.

«Каспийское море имеет стратегическое значение для экологии, экономики и будущих поколений Туркменистана. Инициатива способствует развитию регионального взаимодействия, а также совершенствованию мониторинга загрязнения и охраны биоразнообразия, что позволит сохранить этот общий ресурс», — подчеркнул **Берди Бердиев, руководитель отдела координации международного экологического сотрудничества и проектов Министерства охраны окружающей среды Туркменистана**.

Церемония запуска, прошедшая на саммите, включала панельную дискуссию высокого уровня с участием представителей профильных министерств стран-участниц и организаций-партнёров.

Ожидается, что благодаря объединённым усилиям и общей ответственности инициатива будет способствовать долгосрочному сохранению Каспийского моря.

Инициатива «Озеленение Каспийского моря» была запущена 22 апреля 2026 года на Региональном экологическом саммите в Астане (Казахстан). ©UNOPS/Мынбаев Ernar
[Скачать в высоком разрешении.](#)

КОНЕЦ

Примечания для редакторов:

Контакты для СМИ:

- Александра Регнер-Бёрк, руководитель офиса управления программами UNOPS — alexandrarb@unops.org
- Матеуш Бенко, сотрудник Тегеранской конвенции, Секретариат Тегеранской конвенции — mateusz.benko@un.org

О UNOPS

UNOPS предоставляет практические решения в сфере мира и безопасности, гуманитарной деятельности и развития. Организация помогает ООН, правительствам и другим партнёрам, включая Европейский союз и его государства-члены, эффективно реализовывать проекты, а также развивать устойчивую инфраструктуру и системы закупок по всему миру. Подробнее: www.unops.org.

О Глобальном экологическом фонде

Глобальный экологический фонд (GEF) финансирует проекты, направленные на решение глобальных экологических проблем, включая изменение климата, утрату биоразнообразия и деградацию земель. В партнёрстве с правительствами, гражданским обществом и частным сектором фонд поддерживает инициативы, соответствующие национальным приоритетам и международным экологическим соглашениям, обеспечивая долгосрочные устойчивые результаты. Подробнее: www.thegef.org.

О Всемирном банке

Всемирный банк предоставляет финансовую поддержку, аналитическую экспертизу и консультации в области политики, помогая развивающимся странам снижать уровень бедности и обеспечивать устойчивый рост благосостояния. Он сотрудничает с правительствами, инвестируя в ключевые сферы — здравоохранение, образование и инфраструктуру — и способствует устойчивому экономическому развитию. Подробнее: www.worldbank.org.

О UNEP

Программа ООН по окружающей среде (UNEP) — ведущая международная организация, формирующая глобальную экологическую повестку и продвигающая согласованную реализацию принципов устойчивого развития в системе ООН. Она помогает правительствам и международному сообществу противостоять тройному планетарному кризису: изменению климата, утрате биоразнообразия и загрязнению окружающей среды. Подробнее: www.unep.org.

О Секретариате Тегеранской конвенции

Секретариат Тегеранской конвенции координирует выполнение первого юридически обязательного регионального соглашения между пятью прикаспийскими государствами. Он содействует сотрудничеству Азербайджана, Ирана, Казахстана, России и Туркменистана в целях защиты Каспийского моря от загрязнения и обеспечения устойчивого использования его биологических ресурсов. Подробнее: www.tehranconvention.org.

Metbugat beýanaty – haýal etmän ýaýratmak üçin

2026-njy ýylyň 22-nji apreli

Sebitleýin hyzmatdaşlygy berkitmek we ekologiýa çärelerini çaltlandyrmak maksady bilen «Hazar deňzini gögertmek» (Blueing the Caspian Sea) başlangyjy amala aşyrylyp başlandy

Hazar deňziniň saglygyny dikeltmek boýunça bilelikdäki tagallalary ilerletmek maksady bilen, ýokary derejeli gyzyklanýan taraplary bir ýere jemläň Sebitleýin ekologiýa sammitiniň dowamynda, Astana şäherinde «*Hazar deňzini gögertmek*» başlangyjynyň dabaraly açylyşy boldy.

Astana, Gazagystan. — Ählumumy ekologiýa gaznasy (GEF) tarapyndan maliýeleşdirilýän täze sebitleýin «**Hazar deňzini gögertmek**» başlangyjy dünýäniň iň uly ýapyk suw howdanyny goramak üçin Azerbaýjanyň, Gazagystanyň we Türkmenistanyň arasyndaky hyzmatdaşlygy berkitmegi we ekologiýa çärelerini çaltlandyrmagy maksat edinyär.

Ýer ýüzündäki içki suwlaryň 44 göterimini özünde saklaýan Hazar deňzi hapalanma, biologik köpdürlüligiň ýitirilmegi we howanyň üýtgemegi sebäpli suwuň derejesiniň peselmegi ýaly barha artýan ekologiýa basyşyna sezewar bolýar. Bu ýagdaý tutuş sebitde ilatyň durmuş şertlerine, azyk howpsuzlygyna we ykdysady durnuklylyga uly täsir edýär. «*Hazar deňzini gögertmek*» başlangyjy ekosistemany goramak we dikeltmek ugrunda sebitleýin hyzmatdaşlygy hem-de milli mümkinçilikleri güýçlendirmek arkaly bu wezipeleri çözmäge gönükdirilendir.

Bu başlangyç Hazar deňziniň saglygyny dikeltmek boýunça utgaşykly tagallalary ilerletmek üçin ýokary derejeli wekilleri we hyzmatdaşlary jemläň Astanadaky Sebitleýin ekologiýa

sammitinde öňe sürüldi. Dört ýyllyk başlangyç 2030-njy ýyla çenli oňyn netijeleri bermek üçin niýetlenen iki ugur boýunça amala aşyrylar.

Birinji ugur milli derejedäki ileri tutulýan ugurlara gönükdirilip, hapalanmagyň gözegçiligini we biologik köpdürlüligiň goralmagyny güýçlendirmek üçin Bütindünýä banky we Birleşen Milletler Guramasynyň Taslamalary amala aşyrmak baradaky müdiriýeti (UNOPS) Azerbaýjanda, Gazagystanda we Türkmenistanda ýerlerde amaly çäreleri amala aşyrmaga ýolbaşçylyk ederler.

Ikinji ugur BMG-niň Daşky gurşaw baradaky maksatnamasy (UNEP) we Tähran konwensiýasynyň Sekretariaty tarapyndan dolandyrylyp, sebitleýin utgaşdyrmany üpjün edýär. Bu tagalla utgaşykly sebitleýin çäreleri goldamaga we Hazar deňzine täsir edýän umumy ekologiýa meselelerine has netijeli jogap bermäge gönükdirilendir.

«Gazagystan Hazar deňziniň geljegine bolan umumy ygrarlylygymyzy görkezýän «Hazar deňzini gögertmek» başlangyjynyň dabaraly açylyşyna kabul ediji tarap hökmünde gatnaşýandygyna şatdyr. Goňşy ýurtlaryň arasyndaky hyzmatdaşlygy berkitmek bu täsin ekosistemanyň öňünde duran kynçylyklary çözmekde esasy şert bolup galýar», - diýip **Gazagystan Respublikasynyň Ekologiýa we tebigy serişdeler ministriniň orunbasary jenap Zhomart Aliyev belledi.**

«Hazar deňzi umumy tebigy baýlygymyzdyr we ony goramak sebitiň ähli ýurtlaryndan zygiderli ygrarlylygy talap edýär. Azerbaýjan «Hazar deňzini gögertmek» başlangyjyny hyzmatdaşlygy çuňlaşdyrmak we deňiz gurşawymyza bilelikde eýeçilik etmek jogapkärçiligini güýçlendirmek üçin mümkinçilik hökmünde garşylaýar», - diýip **Azerbaýjan Respublikasynyň Ekologiýa we tebigy serişdeler ministriginiň ýanyndaky Biologik köpdürlüligi goramak gullugynyň başlygynyň orunbasary jenap Rashad Allahverdiyev aýtdy.**

«Hazar deňzi Türkmenistanyň daşky gurşawy, ykdysadyýeti we geljekki nesilleri üçin möhüm ähmiýete eýedir. «Hazar deňzini gögertmek» başlangyjy sebitleýin hyzmatdaşlygyň berkildirmegini goldaýar we bu umumy serişdäni gorap saklamaga kömek etmek üçin hapalanmagyň gözegçiligini hem-de biologik köpdürlüligiň goralmagyny ilerledýär», - diýip **Türkmenistanyň Daşky gurşawy goramak ministriginiň Halkara ekologiýa hyzmatdaşlygy we taslamalary utgaşdyrmak müdiriýetiniň başlygy Berdi Berdiyev belledi.**

Sebitleýin ekologiýa sammitiniň çäginde geçirilen açylyş dabarasynnda gatnaşyjy ýurtlaryň ministrlikleriniň we amala aşyryjy hyzmatdaşlaryň wekilleriniň gatnaşmagynda ýokary derejeli panel ara alyp maslahatlaşmalary boldy.

Güýçlendirilen çäreler we umumy ygrarlylyk arkaly bu başlangyç Hazar deňziniň uzak möhletleýin durnuklylygyny üpjün etmäge ýardam bermegi maksat edinýär.

"Hazar deňzini gögertmek" başlangyjy 2026-njy ýylyň 22-nji aprelinde Gazagystanyň Astana şäherinde geçirilen sebitleýin ekologiýa sammitinde işe girizildi. ©UNOPS/Mynbaev Ernar

[Ýokary çözütdä ýükläň.](#)

SOŇY

Redaktorlar üçin bellikler:

Metbugat üçin habarlaşmak:

- Alexandra Regner-Burke, Taslamalary dolandyrmak bölümüniň başlygy, UNOPS, alexandrarb@unops.org
- Mateusz Benko, Tähran konwensiýasy boýunça jogapkär işgär, Tähran konwensiýasynyň Sekretariaty, mateusz.benko@un.org

UNOPS barada

UNOPS parahatçylyk we howpsuzlyk, ynsanperwer we ösüş amallary boýunça amaly çözümleri hödürleýär. Biz Birleşen Milletler Guramasyna, hökümetlere we Ýewropa Bileleşigi hem-de oňa agza döwletler ýaly beýleki hyzmatdaşlara taslamalary dolandyrmaga,

şeýle hem dünýä boýunça durnukly düzümi we satyn almalary amala aşyrmaga kömek edýäris. Has giňişleýin: www.unops.org.

Ählumumy ekologiýa gaznasy (GEF) barada

GEF ösýän ýurtlara howanyň üýtgemegi, biologik köpdürlüligiň ýitirilmegi we ýerleriň degradasiýasy ýaly ählumumy ekologiýa meseleleri bilen göreşmäge kömek etmek üçin maliýe serişdelerini berýär. Hökümetler, raýat jemgyýeti we hususy sektor bilen hyzmatdaşlyk etmek arkaly GEF planetamyz üçin durnukly, uzak möhletleýin peýdalary üpjün etmek üçin milli ileri tutulýan ugurlara we halkara ekologiýa konwensiýalaryna laýyk gelýän taslamalary goldaýar. Has giňişleýin: www.thegef.org.

Bütindünýä banky barada

Bütindünýä banky ösýän ýurtlara garyplygy azaltmaga we umumy abadançylygy ýokarlandyrmaga kömek etmek üçin maliýeleşdiriş, syýasy maslahat we tehniki kömek berýär. Dünýäniň iň uly maliýe we bilim çeşmeleriniň biri hökmünde, durnukly ykdysady ösüşi we ählumumy durnuklylygy öňe sürmek bilen bir hatarda, saglygy saklaýyş, bilim we düzüm ýaly möhüm pudaklara maýa goýmak üçin hökümetler bilen hyzmatdaşlyk edýär. Has giňişleýin: www.worldbank.org.

UNEP barada

UNEP daşky gurşaw baradaky gün tertibini kesleýän we Birleşen Milletler Guramasynyň ulgamynda durnukly ösüşiň ekologiýa ugrunyň birsydyrgyn durmuşa geçirilmegini öňe sürýän öňdebaryjy dünýä edarasydyr. Ol hökümetlere we halkara jemgyýetçiligine howanyň üýtgemegi, tebigatyň we biologik köpdürlüligiň ýitirilmegi, hapalanma we galyndylar ýaly üç taraplaýyn planetar krizise garşy durmaga kömek edip, ählumumy daşky gurşawyň ygtyýarly goraýjysy hökmünde çykyş edýär. Has giňişleýin: www.unep.org.

Tähran konwensiýasynyň Sekretariaty barada

Tähran konwensiýasynyň Sekretariaty Hazarýaka baş döwletiň arasyndaky ilkinji hukuk taýdan hökmany sebitleýin ylalaşygyň amala aşyrylmagyny utgaşdyrýar. Ol Hazar deňzini hapalanmaktan goramak we onuň biologik serişdelerini durnukly ulanmagy üpjün etmek üçin Azerbaýjanyň, Eýranyň, Gazagystanyň, Russiýanyň we Türkmenistanyň arasyndaky hyzmatdaşlygy şertlendirýär. Has giňişleýin: www.tehranconvention.org.